

Tað er tryggari fyri kommunurnar at fara til samráðingar um skuldina í felag:

Um 20 ár eru kommunurnar slopnar av við alla skuldina

Ongin er so illa fyri sum Tvøroyri. Hon sleppur lættari burtúr skuldini í samstarvi við hinar kommunurnar enn hon sleppur, um hon fer til samráðingar einsamøll, sum hon sjálv ætlar, sigur Eivind Jacobsen, sum hevur kannað málið

Tað veldst ikki um, hvussu nógv tú skyldar, men hvussu nógv, tú skal betala. Og verður skuldin hjá nøkrum kommunum sanerað, koma tær kortini at betala meiri í longdini

ÁKI BERTHOLDSSEN

– Tað er ongantíð ov skjótt at vit fara at tosa við láni-veitararnar um kommunuskuldina.

– Men vit eiga at gera tað í felag.

Formaðurin í Føroya Kommunufelag, Jógvan K. Mørkøre, heldur, at tað er umráðandi, at allar kommunurnar finna saman, og standa saman í spurninginum um at loysa skuldar-kreppuna hjá teimum ringast staddu kommununum.

Hann heldur, at kommunurnar koma at standa á munari tryggari grund, um tær fara til samráðingarnar í felag, heldur enn um tær fara at royna seg hvør í sær.

Við hesum sigur formaðurin í Kommunufelagnum, at eftir hansara tykki er tað ikki tann rætti vegin at sanera toppin av kommunuskuldini, so at ongin kommunur kemur at skylda meiri enn triggjar álfkingar.

Tí tann loysnin ber í sær, at tann kommunali veðhaldsgrunnurin verður av-

tikin og at kommunurnar síðani fara hvør sær at samráðast um nýggjar lániavtalur, tá ið avtalan sum nú er, gongur út komandi ár.

Hetta er annars tann loysnin, sum Býarfelagið vil hava.

Afturímóti tí hevur Kommunufelagið skotið upp, at ongin sanering, at veðhaldsgrunnin tiskil verður varðveittur og samráðst verður um kommunuskuldina í felag. Harafturat ber til at lata teimum ringast staddu kommununum stuð-

ul úr veðhaldsgrunninum at betala rentur og avdrátt við.

Verður biligari

Eitt notat, sum Kommunufelagið hevur gjørt, vísir, at, í longdini verður tað biligari hjá teimum ringast staddu kommununum at ganga saman við øllum hinum kommununum um eina loysn, heldur enn at sanera.

– Men fáa tær ringast staddu kommunurnar harafturat stuðul úr veðhaldsgrunninum at betala rentur og avdráttir við, verður fyrimunurin enn størri.

Í notatinum er dømi tikið um eina kommunu, sum skyldar 50 mió. Verður saneringsloysnin vald, verða 12 mió skarvaðar av, so at hon kemur at skylda 38 mió aftaná.

Fær hendan kommunan eina 20 ára lániavtalu, til 9% í rentu, skal hon betala 4,2 mió í rentum og avdráttum um árið. Men verður hon ikki sanerað, og fær eina avtalu við 5,5% í rentu, saman við hinum kommununum, skal hon eisini betala 4,2 mió í rentum og avdráttum.

Hetta er púra ongin munur. Men Kommunufelagið ivast ikki í, at tryggin fyri at fáa eina góða avtalu er nógv betri, um kommunurnar samráðast í felag.

Tað er Eivind Jacobsen, bygðarásformaður á Strøndum, sum hevur gjørt notatið, og hann er visur í at ein sanering verður ris til egnu reyv í longdini.

– Eg eri komin eftir, at tann besta loysnin í longdini er at lata vera við at sanera og avtaka veðhaldsgrunnin og heldur at samráðast í felag við einum sterkum veðhaldsgrunni í rygginum.

– M.a. koma kommunurnar at fáa ein fittan rentufyrirmin av at varðveita veðhaldsgrunnin, tí tað fer at bera væl til at fáa minst 4% í rentu av einum so stórum grunni.

– Men verður saneringin gjøgnumførd, og veðhaldsgrunnurin tikin av, noyðast kommunurnar hvør sær til samráðingar um skuld.

Hann sigur, at tað tó kann koma uppá tal at summar kommunur taka seg saman um at samráðast.

– Men tað kann ikki koma uppá tal at taka tær mest skuldarbundnu kommunurnar við í ein slíkan samráðingarból, tí tað fer at gera samráðingarstøðuna nógv veikari.

– Verða tær mest skuldarbundnu kommunurnar uppi, er tryggin fyri lánunum verri, og so verða tey eisini dýrari.

– Tær kommunur, sum tá

fara at samráðast í felag, koma eisini at hefta í felag.

– Men tað kann ikki væntast, at kommunur, sum eru betri fyri, eru sinnaðar at veðhalda fyri eina kommunu, sum skyldar nógv, tí vágin er stórur, um veðhaldsgrunnurin verður av-tikin

Minst 9% í rentu

Eivind Jacobsen sigur, at áðrenn hann gjørdi notatið, hevur hann tosað við nógv- ar, vælkvalifiseraðar keldur í fíggingarheiminum.

– Og er niðurstøðan er heilt greið, at fer ein skuldarbundin kommuna at samráðast einsamøll um eina nýggja avtalu, skal tað verða lægri, um hon fær lánini biligari enn til 9% í rentu, um talan er um fasta rentu í 20 ár.

– Verður avdráttartíðin 15 ár, kann rentan fáast eitt sindur lægri. Men tá vera avdráttirnir tilsvareandi nógv størri.

– Í løtuni er rentan lægri. men at lána til broyttliga rentu er tann reini, blanki órskapur í míni verð, tí í løtuni er rentan metlág, og ongin veit, hvussu hon fer at skikka sær, sigur Eivind Jacobsen.

Helst 5,5% í rentu

Hinvegin sigur hann, at fara kommunurnar at samráðast í felag, við einum sterkum veðhaldsgrunni í rygginum í trygd, eru góð útlit til at koma heilt niður á 5,5% í fastari rentu yvir 20 ár.

Men uppi í hesum hongur eisini, at kommunurnar fara ikki at gera sløgur, úttan í samráð við Landsstýrið.

Tað eyka trygdina fyri einum ábyrgdarfullum fíggingarpolitikki, vilja láni-stovnarnar hava.

Eivind Jacobsen sigur, at hendan loysnin ber í sær, at allar kommunurnar verða skuldarfríar um 20 ár.

– Hann sigur at umframt at hendan loysnin er so mikil biligari, at kommunurnar fara at fáa væl meiri pening til taks, enn tær hava nú. Og tað er tað, sum hevur týðning. tað sum hevur týðning er ikki, hvat tú skyldar. Tað, sum hevur allan týðningin, er, hvat tú skalt betala og hvat tú hevur til taks til nýtslu, sigur hann.

Formaðurin í Kommunufelagnum, sigur, at sjálvandi ber ikki til at siga akkurat, hvussu støðan verður, fyrr enn samráðingar hava verið, í notatið er bara metingar, tó at talan er um vælkvalifiseraðar metingar. Tí haldi eg, at vit ongantíð ov skjótt, at vit seta okkum í samband við lánveitararnar at vita, hvørja avtalu, vit kunnu fáa, sigur Jógvan K. Mørkøre.

Nú skal Smyril sigla oftari ímillum Havnina og Suðuroy

Næsta ár fær Strandferðslan eina eyka játtan at brúka til suðuroyarsiglingina

ÁKI BERTHOLDSSEN

Nú er ætlanin, at ferðasambandið ímillum Suðuroynna og Havnina skal verða betri.

Í hvussu so er, um tingið samtykkir eitt uppskot frá meirilutanum í fíggingarnevndini. Meirilutin hevur nevniliga skotið upp at geva Strandferðsluni eina játtan, sum er tær milliónir hægri enn tann, sum, sum Landsstýrið ætlaði at játta henni komandi ár.

Men peningurin er markaður til Suðuroyarsiglingina. Tvs, at tær báðar milliónirnar, sum strandferðslan

Næsta ár fer Smyril at sigla oftari ímillum Suðuroy og havnina. Møguliga verður siglingin til Vágs tiki upp aftur

fær eyka, skulu brúkast til at hækka tænastustøðið á suðuroyarsiglingini.

Vanliga verður sagt, at hvør túrir um vikuna ímillum Suðuroynna og Havnina

gevir eina millión í halli um árið. Sostatt gera hesar báðar milliónirnar, at tað ber til at lata Smyril sigla tær ferðir afturat um vikuna ímillum Havnina og Suðuroynna.

oyinna.

Tað, sum nú skal viðgerast er, hvørjar dagar, hesir báðir túrarnir skulu vera.

Ein annar, spurningur, sum støðast skal takast til, er, um hesir báðir eykatúrarnir skulu bítast javnt út á lat árið, ella um Smyril skal sigla sum nú vetrarhálvárið, men at hann so skal sigla fyra túrar afturat um vikuna summarhálvárið afturfyri.

Annars liggur eisini í kortunum, at Smyril skal taka siglingina uppá Vág uppaftur komandi ár. Óvist er tó, nær allar hesar broytingarnar koma í gildi. Men møguliga verður tað ikki fyrr enn næsta, regluliga ferðætlanin verður sett í gildi, tí strandferðslan aftur seg við at gera ov nógv broytingar í eini galdandi ferðætlan fyri ikki at ørkymla fólk meiri enn neyðugt.